

РЕШЕНИЕ

№ 41409

гр. София, 10.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 30 състав, в
публично заседание на 12.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мая Сукнарова

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **6501** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 40 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ).
Образувано е по жалба от Фондация „Върховенство на закона“, подадена чрез упълномощения процесуален представител адв. И. Я., срещу писмо с изх. № РД1-01-17-9-1/03.06.2025 г. на кмета на [община].

С жалбата се твърди, че оспореното писмо е незаконосъобразен акт, който следва да бъде отменен, а преписката - върната на административния орган за произнасяне по заявлението за достъп до обществена информация по същество. Жалбоподателят определя като неправилен извода на ответника, че заявлението не може да бъде подадено чрез пълномощник, тъй като подаването на заявление за достъп до обществена информация е личен акт. Сочи, че неправилно заявлението е оставено без разглеждане, тъй като не е налице нито една от хипотезите за отказ. Претендира се присъждане на сторените по делото разноски.

Ответникът – кметът на [община] в представен по делото писмен отговор и в проведеното по делото открито съдебно заседание чрез процесуалния си представител юрк. Й. М.-Й. оспорва жалбата като неоснователна и моли същата да бъде отхвърлена като поддържа тезата, че издаденият индивидуален административен акт е напълно законосъобразен. В кръга на правомощията на административния орган било предоставянето на поисканата обществена информация, като същата нямало да бъде отказана, ако бъде заявена по надлежния ред, а не чрез пълномощник, тъй като никъде в ЗДОИ не била регламентирана възможността достъп до обществена информация да бъде поискан чрез пълномощник, нито пък било налице препращане към разпоредбите на АПК. Претендира разноски.

Административен съд – София град, второ отделение, 30-и състав, намира жалбата като подадена от надлежна страна при наличие на правен интерес, срещу подлежащ на обжалване административен акт и в преклузивния срок по чл.149, ал.1 от АПК за процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е и основателна.

От данните по делото се установява следното:

Административното производство е започнало по заявление с вх. № РД-01-17-9/28.05.2025 г., подадено от Фондация „Върховенство на закона“ чрез пълномощник адв. И. Я., до кмета на [община] с искане за предоставяне на обществена информация по следните въпроси: 1. Колко са лицата, които стопанисват търговски обекти и туристически обекти по чл.3, ал.2 от Закона за туризма и са предоставили на кмета на общината доказателства за отстъпените им права за публично изпълнение по смисъла на чл.18, ал.2, т.3 от ЗАПСП в периода 01.01.2020 г. – 31.01.2024 г.?; 2. Колко на брой и в какъв размер са санкциите, наложени след установени нарушения на чл.98в от ЗАПСП в периода 01.01.2020 г. - 31.01.2024 г.?; 3. Колко са длъжностните лица, определени да контролират спазването на чл.98в от ЗАПСП към 31.12.2024 г.?; 4. Колко проверки са извършени във връзка с извършването на контрола по смисъла на чл.98в¹ от ЗАПСП за периода 01.01.2020 г. -31.12.2024 г.?; 5. Постъпили ли са искания за съдействие от длъжностни лица, определени със заповед на Министъра на културата при или по повод проверки за периода 01.01.2020 г. – 31.12.2024 г. (чл.98, ал.2, т.8 от ЗАПСП) и съответно колко на брой?

Видно от писмо № РД-01-17-9/03.06.2025 г., административният орган е приел, че заявлението следва да бъде оставено без разглеждане. Като мотиви е изложил, че заявлението по ЗДОИ е личен акт и не може да бъде подадено чрез пълномощник. В конкретния случай лице, което има право да заяви достъп до обществена информация била Фондация „Върховенство на закона“, вписана в търговския регистър на юридическите лица с нестопанска цел, представлявана от нейния председател Ю. Н..

При тези данни съдът намира от правна страна следното:

Поисканата със заявление с вх. № РД-01-17-9/28.05.2025 г. информация безспорно има характера на обществена такава по смисъла на чл.2, ал.1 от ЗДОИ. Съгласно посочената разпоредба, обществена информация по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. За да е налице обществена информация е необходимо не само информацията да е свързана с живота на група хора, но и да е обвързана с правомощията и дейността на органа, защото само тогава тя би могла да притежава вменената от закона специална цел. В чл.28, ал.2 от ЗДОИ е предвидено, че органите или изрично определени от тях лица вземат решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация и уведомяват писмено заявителя за своето решение. В разглеждания случай кметът на [община] е задължен субект по смисъла на чл.3, ал.1 от ЗДОИ, като следва да се произнесе с решение за предоставяне или за отказ за предоставяне на достъп до поисканата информация, за което да бъде уведомен заявителят.

Съгласно чл.98в¹, ал.1 от Закона за авторското право и сродните му права (ЗАПСП), кметовете на общини упражняват контрол върху търговските обекти и туристическите обекти по чл.3, ал.2 от Закона за туризма за предварително уредените права за публично изпълнение на живо или чрез запис на произведения, на записани изпълнения, на звукозаписи, на записи на филм или на друго аудио-визуално произведение или на части от тях. Според чл.98в¹, ал.2 от ЗАПСП, лицата, които стопанисват търговски обекти и туристически обекти по чл.3, ал.2 от Закона за туризма, при поискване най-малко веднъж годишно предоставят на кметовете на общини доказателства за отстъпените им права за публично изпълнение.

В случая органът води информация по т.1 до т.5 от заявлението и самата информация е свързана с неговата дейност и неговата администрация, съответно дава възможност на гражданите да си съставят мнение за тази дейност и това би спомогнало на заявителя да си състави информирано мнение за приложението на чл.98в¹ от ЗАПСП за периода 01.01.2020 г.-31.12.2024 г. Разпоредбата на чл.4, ал.1 от ЗДОИ определя, че законът се прилага тогава, когато в друг закон не е предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване на такава информация. В настоящия случай не се установява да е налице друг специален ред за достъп до исканата информация, дерогиращ приложимостта на нормите на ЗДОИ.

Неоснователно е твърдението на административния орган, че след като заявлението е подадено чрез пълномощник, то не следва да се разглежда по същество, тъй като подаването на заявление за достъп до обществена информация е личен акт. Никъде в ЗДОИ не се съдържа забрана заявленията да се подават чрез упълномощен представител, а обстоятелството, че в чл.25, ал.1 от ЗДОИ не е изрично посочено такова ограничение още повече доказва, че в този случай се прилагат общите правила на АПК, който се явява общ спрямо специалния закон, в частност в случая следва да се приложи разпоредбата на чл.18, ал.1 от АПК, според която гражданите и организациите се представляват по закон и по пълномощие по реда на Гражданския процесуален кодекс. В чл.32 от ГПК са уредени хипотезите на представителството по пълномощие като в т.1 от него изрично е предвидено, че представители на страните по пълномощие могат да бъдат адвокатите. В случая председателят на Фондация „Върховенство на закона“, Ю. Н., която е и неин представител надлежно е упълномощила адв. И. Я. с правата да представлява Ф. пред всички общини в Република България като изготвя и подава заявления за достъп до обществена информация във връзка с приложението на чл.98в¹ от ЗАПСП, да получава предоставена информация, както и да извършва всякакви правни и фактически действия във връзка с предоставените права, включително и с правото да преупълномощава други лица.

По изложените мотиви съдът намира жалбата за основателна, доколкото исканата информация безспорно има характер на обществена такава и заявлението съдържа всички изискуеми реквизити, поради което обжалваното писмо следва да се отмени на основание чл.172, ал.2, предл.2 от АПК и преписката да се изпрати на органа, който да предостави поисканата обществена информация.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 от АПК в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени направените по делото разноски в размер на 1010 лева, от които 10 лева заплатена държавна такса и 1000 лева адвокатско възнаграждение. Същите са своевременно поискани като са представени и доказателства за реалното им заплащане.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, предл. 2 във вр. с чл.173, ал.2 от АПК, Административен съд – София град, второ отделение, 30-и състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ, обективизиран в писмо с изх. № РД1-01-17-9-1/03.06.2025 г. на кмета на [община].

ИЗПРАЩА преписката на кмета на [община] за ново произнасяне по заявление с вх. № РД-01-17-9/28.05.2025 г., подадено от Фондация „Върховенство на закона“ в 14-дневен срок от влизане на решението в сила.

ОСЪЖДА [община] да заплати на Фондация „Върховенство на закона“ сума от 1010 (хиляда и десет) лева, представляваща направените по делото разноски.

Решението на основание чл.40, ал.3 от Закона за достъп до обществена информация не подлежи на обжалване.

Съдия: